

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ**

ТЕЗИ

**VIII Всеукраїнських наукових читань
за участю молодих учених**

«ФІЛОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ» ЧАСТИНА II

11 – 12 квітня 2024 року

**Київ
2024**

ЗМІСТ

Мазуренко Д.А., Ботвінкін Ю.В. ХУДОЖНІ ЗАСОБИ В ТЕКСТАХ ГІНДІМОВНИХ ПІСЕНЬ ІНДІЙСЬКОГО КІНО ...10	
Маковецька Є.Д., Любарець Н.О. РОМАН “ТАЄМНА ІСТОРІЯ” ДОННИ ТАРТТ У ЖАРОВОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО РОМАНУ11	
Малахівська С.І., Белімова Т. В. ЯК ЗМІНИВСЯ МОВНИЙ ПРОСТІР, АБО ЧОМУ УКРАЇНСЬКА ТЕПЕР АКТУАЛЬНА12	
Маленька Т.Ф., Суровцева О.Ю. СУЧАСНА ЖІНОЧА ПРОЗА ІРАНСЬКОЇ ДІАСПОРИ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ЖАНРИ13	
Мариниченко О.А., Веклич О.А. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ІТАЛІЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ АДИ НЕГРІ).....15	
Мацак Д.О., Лучканин С.М. АНТИЧНІ СЮЖЕТИ У СУЧАСНОМУ КІНЕМАТОГРАФІ: ФІЛЬМ “ТРОЯ” СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА “ІПАДУ” ГОМЕРА.....16	
Мойсіяха А.В., РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ17	
Москаленко К.В., Мазепова О.В. СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ДИПЛОМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ АРАБСЬКОЮ МОВОЮ.....19	
Москалець І.О., Чистяк Д.О. ФРАНКОМОВНИЙ ХУДОЖНІЙ ДИСКУРС В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ М. УЕЛЬБЕКА "ПОКОРА" ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ).....20	
Назаренко М.Й. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КЛАСИКИ В СУЧАСНИХ ВИДАННЯХ: ПРОБЛЕМИ ТЕКСТОЛОГІЇ.....21	
Наумовська О.В. НОВІТНІ МЕТОДОЛОГІЇ ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: <i>DIGITAL-</i> ФОЛЬКЛОРИСТИКА.....22	
Неборсіна Н.П. DISRUPTION AS HERMENEUTIC SITUATION IN POETIC DISCOURSE24	

Невмержицька Д.М., Кожушний О.В. МЕТАТЕАТРАЛЬНІСТЬ У ДРАМІ І. КАМБАНЕЛЛІСА «ЛИСТ ДО ОРЕСТА».....	25
Нестерова О.В., Чистяк Д.О. ІДІОМАТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	26
Нечипоренко Є.В., Ніка О.І. ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	27
Ніколюк О.О., Гач Н.О. СТРАТЕГІЇ ОДОМАШНЕННЯ Й ОЧУЖЕННЯ У ВІДТВОРЕННІ ВЛАСНИХ НАЗВ В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ МУЛЬТФІЛЬМУ «СТИХІЇ»	29
Новінська Н.С., Савенко А.О. ЕПІТЕТИ ОДІССЕЯ З ТЕМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ <i>ΝΟΥΣ / ΜΥΑΛΟ / ΓΝΩΜΗ</i> НА МАТЕРІАЛІ ПОЕМИ Н. КАЗАНДЗАКІСА «ОДІССЕЯ»	30
Носок А.А., Суховій О.О. НАЗВИ КОЗАЦЬКОЇ ХОЛОДНОЇ ТА ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ В XV – XVIII СТ.	31
Оксінь Н.С., Кінджибала О.С. ОНОМАПОПЕЇЧНА ЛЕКСИКА КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ: ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ ТА ОБРАЗОТВОРЕННЯ	32
Опанасюк Є.А., Субота І.О. АРАБСЬКІ РЕКЛАМНІ ТЕКСТИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА: ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	34
Орличенко О.В. КОНВЕРГЕНТНІ ТА ДИВЕРГЕНТНІ РИСИ ПОРТУГАЛЬСЬКИХ ТА ІСПАНСЬКИХ ЗАГАДОК І СПЕЦИФІКА ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	35
Остапчук А.Ю., Лазер-Паньків О.В. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ТЕКСТАХ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ (НА МАТЕРІАЛІ ГРЕЦЬКИХ ЗМІ ТА ТРЕВЕЛ-БЛОГІВ)	37
Павлов В.О., Романенко О.В. БІБЛІЙНІ МОТИВИ У ПОЕЗІЯХ СЕРГІЯ ЖАДАНА ТА ІВАНА МАЛКОВИЧА	38
Павлюк Ю.К., Павліченко Л.В. ENGLISH WORDS TO DESCRIBE CLIMATE AND WEATHER (BRITISH ENGLISH VS AMERICAN ENGLISH).....	39
Парубець З.М., Чистяк Д.О. КОНЦЕПТ «ВІЙНА» В СУЧАСНОМУ ФРАНКОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ	41

5. Українська культура завойовує світ.

Мало яка сфера суспільного життя в Україні була останніми роками настільки успішною, як культура. А зараз – це найсильніша броня, яка допомагає розширювати український мовний простір.

6. “Мова – чи не найголовніше, що у нас є в цій війні. Мова – це зброя, а не “какая різниця”.

Мова – це першочергово про вплив, і нині дуже важливо знайти правильну стежку, щоб змінити свій інфопростір. Ми маємо незвичайної сили можливості створювати тексти, що будуть протидіяти пропаганді та формувати правдиві наративи, тексти, які будуть вломлюватися в російські медіа та нищити їх.

Мова – це інструмент, а нам треба навчитися його правильно застосовувати. Це конструкт, який формує і створює наративи, і повернемося – це зброя.

Слово, моя ти єдина зброя,
Ми не повинні загинуть обоє!
Може, в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів.

Леся Українка

Події сьогодні принесли лише позитивні зміни в мовний простір. Українська збагачується новою лексикою, поширюється серед інших національностей і має неабиякий вплив на суспільство. Вона об'єднує людей і допомагає змінювати світогляд. Тож популяризуй і підтримуй українське!

ЛІТЕРАТУРА

1. В Україні російськомовні люди масово перейшли на українську мову – міжнародне дослідження. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayinska-mova-viyina-rosiya/32785688.html>
2. Нові українські слова, які виникли під час війни. Люкс. URL: https://lux.fm/novi-ukrayinski-slova-yaki-vinikli-pid-chas-vijni_n118170
3. Українська правда. Життя. Україну прийняли до мовного простору ЄС: що це означає. Українська правда. Життя. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/03/22/247923/>
4. Українська як код нації: чому дітям варто говорити рідною мовою. АрміяInform – Інформаційне агентство АрміяInform. URL: <https://armyinform.com.ua/2020/01/15/ukrayinska-yak-kod-nacziyi-chomu-dityam-varto-govoryty-ridnoyu-movoyu/>
5. Українську мову в Duolingo стали вчити на 200% більше користувачів - Bazilik Media. *Bazilik Media*. URL: <https://bazilik.media/ukrainsku-movu-v-duolingo-staly-vchyty-na-200-bilshe-korystuvachiv/>
6. Художники з усього світу понад місяць малювали літери українського алфавіту - Bazilik Media. *Bazilik Media*. URL: <https://bazilik.media/khudozhnyky-z-usoho-svitu-ponad-misiats-maliuvaly-litery-ukrainskoho-alfavitu/>

Маленька Т.Ф., к.філол.н., доц., ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка

Суворцева О.Ю., магістрантка, ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка

СУЧАСНА ЖІНОЧА ПРОЗА ІРАНСЬКОЇ ДІАСПОРИ:

ПРОБЛЕМАТИКА ТА ЖАНРИ

Проблематика сучасної жіночої прози іранської діаспори стає все більш актуальною в контексті літературних досліджень. Сучасні письменниці іранського походження, які творять у межах діаспори, стають представниками нового літературного напрямку, що не лише вражає

своєю оригінальністю, але і порушує важливі теми, пов'язані ідентичністю, культурою та сучасними реаліями.

Наше дослідження спрямоване на вивчення проблематики та жанрових особливостей сучасної жіночої прози іранської діаспори на прикладі творів таких визначних авторок, як Сахар Деліджані, Раміта Наваї та Азар Нафісі. У цьому контексті особлива увага буде приділена їхнім визначальним творам, а саме "Діти жакаранди", "Місто брехні" та "Читаючи "Лоліту" в Тегерані".

Актуальність нашої роботи визначається необхідністю розуміння унікальних внесків іранських письменниць у світову літературу, а також необхідністю вивчення проблем жіночої ідентичності та культурного самовизначення в умовах діаспори.

"Діти жакаранди" (2013) Сахар Деліджані - роман-сенсація, що вийшов друком у 75 країнах і перекладений 28 мовами. За жанром - це художній суспільно-побутовий роман-хроніка з ретроспективним оглядом подій в ІРІ з 1983 по 2011 роки. Батьки головної героїні, як і батьки письменниці, були політичними в'язнями сумнозвісної тюрми Евін в Тегерані, де дівчинка й народилася. Складна доля емігрантки С.Деліджані (спочатку Італія, згодом США) не могла не позначитися на її творчості. Роман "Діти жакаранди" переважно автобіографічний, події охоплюють період з 80-х рр. 20 ст., політичні репресії після Ісламської революції, Ірано-іракську війну, яку герої пережили в дитинстві і юності, еміграцію до Італії, тимчасове повернення на батьківщину. Композиційно роман складається з розділів-новел, де діють головні персонажі, які з'являються в інших розділах як другорядні. Принцип кінематографічності художніх сцен-кадрів створює в комплексі цілісну картину роману, де розкриваються сімейні стосунки й кохання персонажів у складний випробувальний період, любов до батьківщини й неприйняття тоталітарної за своєю суттю політичної системи. Квітуче дерево жакаранди, яке росло на батьківському подвір'ї героїні, стає символом любові до рідної країни й нестерпної ностальгії за нею [2].

Книга Раміти Наваї "Місто брехні" (Лондон, 2014) належить до жанру художньої публіцистики (нон-фікшн) і розкриває специфіку життя в Тегерані після Ісламської революції в умовах тотальної брехні, цензури, стеження і переслідування. Брехня і лицемірство вимушено стають гарантією виживання іранців у тоталітарній системі ІРІ. "Правда в Тегерані - старанно прихований рідкісний і небезпечний товар; він високо цінується і користуватися ним треба з великою обережністю,"- зазначає в передмові авторка. Композиційно книга складається з 8 розділів, кожен з яких названий іменем головного персонажу. Як зазначає письменниця, вона намагалася зберегти стиль мови реальних оповідачів, з уст яких переповідає більшість історій [4]. Ця книга нагадує появу на початку 20 ст. першого в історії літератури Ірану сучасного соціально- побутового роману "Страшний Тегеран" М. Каземі, присвяченого різним тогочасним соціальним верствам, а також нетрям життя столиці. " Місто брехні" Р. Наваї - збірка нарисів з життя сучасного Тегерану, де за ідеологічною завісою ісламу поряд з підпільною політичною боротьбою, коханням, шлюбом, сімейними стосунками приховані порноіндустрія, наркотики і гральний бізнес, де все пронизано брехнею й лицемірством. З такою шокуючою відвертістю про мешканців іранської столиці не писали з початку 20 ст. - часів репресованого в ІРІ роману "Страшний Тегеран" М.Каземі.

У книзі "Читаючи "Лоліту" в Тегерані" (2003), що написана у форматі мемуарів, Азар Нафісі розповідає про своє життя в Тегерані, стикаючись з обмеженнями і цензурою, що визначали культурний і політичний ландшафт Ірану. Основна ідея книги полягає в тому, що читання може бути актом визволення, навіть у тих суспільствах, де цензура і обмеження свободи слова є нормою. Авторка спробувала розкрити вплив літератури на індивіда та

суспільство, підкреслюючи важливість свободи читання і вираження власної думки. "Читаючи "Лоліту" в Тегерані" створює платформу для роздумів про культурні та моральні парадокси, з якими стикаються іранці у своєму житті. Книга не лише розповідає про власний досвід читання, а й викликає читачів розглядати інші теми, пов'язані з важливістю свободи слова та творчості в сучасному суспільстві [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Моллаахмаді Дехагі Амірреза. Фемінний дискурс іранської прози XX - початку XXI ст.: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.04. Київ, 2021. 21 с.
2. Delijani, Sahar. Children of the Jacaranda Tree. – London: Weidenfeld & Nicolson, 2013. 278 p.
3. Nafisi, Azar. Reading Lolita in Tehran: A Memoir in Books. – New York: Harpercollins Pub Ltd, 2004. 368p.
4. Navai, Ramita. City of Lies: Love, Sex, Death and the Search for Truth in Tehran. – New York: PublicAffairs, 2014. 320 p.
5. Iranian Diaspora Literature of Women. URL: https://www.academia.edu/72862421/Iranian_Diaspora_Literature_of_Women?uc-g-sw=35500027
6. Iranian Women Writers and Their narratives. URL: https://www.academia.edu/37489935/Iranian_Women_Writers_and_Their_narratives?uc-g-sw=35500027
7. Women Writing Novels Emerge as Stars in Iran. URL: <https://www.nytimes.com/2005/06/29/books/women-writing-novels-emerge-as-stars-in-iran.html>

Мариниченко О.А., студ., ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка

Веклич О.А., доктор філософії, науковий керівник

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ІТАЛІЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ АДИ НЕГРІ)

Художній переклад є формою міжлітературної, а отже міжкультурної комунікації. Він не лише відіграє важливу роль у літературному процесі, а й втілює естетичну функцію мови. Винятковою рисою художнього перекладу є його смислова вільність, водночас основною метою є радше не точне відтворення інформації мовою перекладу, а збереження естетичного впливу тексту.

Переклад поетичних текстів – різновид художнього перекладу, не лише точного відтворення основної ідеї оригінального твору, а й передачі системи його образів, з використанням фонетичних, стилістичних, лексичних та синтаксичних художніх засобів. [1]

Станом на сьогодні твори Ади Негрі, класикині італійської літератури, перекладено багатьма мовами світу. Зокрема на українську вірші поетеси перекладалися такими видатними постатями як Леся Українка та Павло Грабовський, чиї перекладацькі підходи мають як певні схожості, так і відмінності.

Ознайомившись з творами оригіналу і перекладу, ми виокремили індивідуальні особливості авторського стилю Ади Негрі, національні та культурні мотиви текстів, впливи Натуралізму та Веризму на вірші поетеси, а також їхні відтворення українською мовою, дослідили зміни, яких вищезазначені аспекти зазнали при перекладі. Варто зазначити, що найчастіше перекладачі вдавалися до одомашнення, наближували тексти до стилів, що на момент перекладу були панівними в українському літературному процесі.

Іншою істотною проблемою, що висвітлює наше дослідження, є передача ритміки (строфи, рими, та ритму), ритмомелодики (алітерації, асонанси, паузи) [2], а також те, як зміни, внесені до структури твору, зумовлені особливостями мови перекладу або рішенням перекладача, впливають на передачу сенсу і емоційне забарвлення тексту.